

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
TARAFINDAN YILDA BİR ÇIKARILIR

Cilt: XXX

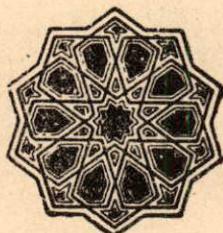

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
TARAFINDAN YILDA BİR ÇIKARILIR

Cilt: XXX

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ, ANKARA - 1988

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
Muhammed b. Abdulkerim eş-ŞEHRİSTANİ <i>El-Milel Ve'n-Nihal (Mukaddimeler)</i> Tercüme: Doç. Dr. Abdurrahman Küçük, Arş. Gör. Mustafa ERDEM, Ar. Ok. Adem AKIN	1
Doç. Dr. Hayrani ALTINTAŞ <i>Modern Psikolojinin Bazı Meseleri</i>	35
Prof. Dr. İsmail CERRAHOĞLU <i>Şeyhulislam Arif Hikmet ve Medine-i Münevverede Kurduğu Kütüphane</i>	111
Prof. Dr. İbrahim Agâh ÇUBUKÇU <i>Kültürümüzde Din</i>	131
Doç. Dr. Beyza BİLGİN <i>Almanya Federal Cumhuriyetinde Türk Çocuklarına İslami Din Dersi Program Geliştirme Çalışmaları</i>	143
Doç. Dr. Mustafa Sait YAZICIOĞLU <i>Mâtüridi Kelâmında İnsan Hürriyeti Meselesi</i>	155
Doç. Dr. Mehmet BAYRAKDAR <i>Risâla Fi Ilm at-Tasawwûf li Dâvud al-Kaysari</i>	171
Gershon G. SCHOLEM <i>Gizli Yahudi Cemaati: Türkiye Dönemleri</i> Çeviren: Doç. Dr. Abdurrahman Küçük	217
R.C. MACRIDIS <i>Amerika Birleşik Devletlerinde Laiklik</i> Çeviren: Yard. Doç. Dr. Münir KOŞTAŞ	245
Chikh BOUAMRANE <i>İslam Tarihçiliği ve Tarihlerine Bir Bakış</i> Tercüme: Yrd. Doç. Dr. Nesimi YAZICI	265
Chikh BOUAMRANE <i>İslam Tarihinde Eğitim-Öğretim Kurumları</i> Çeviren: Yrd. Doç. Dr. Nesimi YAZICI	279
Yrd. Doç. Dr. Münir ATALAR <i>Türklerin Kabe'ye Yatıklar Hizmetler</i>	287
MUHİBBUTDİN EL-HABİB <i>İslam Mezheb ve Fırkalarının Birbirine Yaklaştırılması Konusu</i> Çeviren: Mehmet Hayri KIRBAŞOĞLU	293

Ar. Gör. Ethem CEBECİOĞLU <i>Hallac-ı Mansur</i>	329
<i>Kitap Tanıtma</i>	351
Prof. Dr. İsmail CERRAHOĞLU <i>Kitap Tanıtma</i>	355
Prof. Dr. İsmail CERRAHOĞLU <i>Kitap Tanıtma</i>	359
Ar. Gör. Mehmet ÖZDEMİR <i>Kitap Tanıtma</i>	363
Yard. Doç. Dr. Mahmut Coşkun DEĞİRMENCİOĞLU <i>Kitap Tanıtma</i>	369
Yazarlar: Peter BERGER ve Thomas LUCKMANN	
Çeviren: M. Rami AYAS <i>Bilgi Sosyolojisi ve Din Sosyolojisi</i>	375

Kitap Tanıtma

Dr. Ahmed b. Atiyye b. Ali el-Gâmidî, "el-Beyhakî ve Mevkifuhu Mine'l İlâhiyât, (et-Tabatu's-Sâniye) 1402 /1982, s. 356.

Bu eser, Ciddedeki Melik Abdilaziz Üniversitesinde doktora tezi olarak kabul edilmiş ve Medinedeki İslâm Üniversitesinde, İslâm Kültürüne Yaşatma İlim Meclisi, tarafından bastırılmıştır. Müellif, bu eseri ile doktor olmuştur.

Bilindiği üzere akide ve inanç meselesi müslümanların hayatlarında kültür ve imân bakımından en mühim yeri teşkil eder. Bu bakımından müslümanların hayatına tesir eden bu aslı iyi bir şekilde araştırmak bir görev addedilmelidir. Buradaki ilâhiyat lafzından kasıt, Hz. Muhammedin yaşadığı zamandaki islâm cemiyetinin açık ve saf bir şekilde anladığı Allah'ın sıfatları ve onu yücelten, onu vakâr sahibi yapan durumunun anlaşılmıştır. Bu da bizzat Kur'ân-ı Kerimde ve Kur'ânı açıklayan sahîh sünnette bulunabilecek hususlardır. Felsefecilerin metafizik olarak ele aldığıları geniş sahadan ziyade, islâm dini kurallarına bağlı kalarak kelamcılar, Yüce Allâh'ı tanımları ve onu vasfediş şekilleridir.

İslâm akide tarihi tetkik edilirse görülür ki, te'vil, teşbih, tenzih ta'til gibi görüşler, hâinlerin tahrifleri, islâmı bozmak istiyenlerin başka yerlerden ahp islâma soktukları fikirler, câhillerin te'villeri gibi sebeplerle islâm akide sisteminde epeyce karışıklıklar zuhûr etmiştir. Bu karışık olan durumu, islâmı sağlam esaslara bağlamak, onları Kur'ân ve sünnet ışığında ele almak gerekmektedir. Bu bakımından Kitab ve sünnetle meşgûl olan imamların biri de Ahmed b. Huseyn b. Ali el-Beyhakî (Ö. 458 / 1066) dir. Bilhassa onun kitâbu'l-Esma ve's-Sifât adlı eseri, müellifin bu araştırmasına esas teşkil edecektir. Dr. Ahmed b. Atiyye bu çalışmasında, Beyhakinin, Allâh'ın varlığını isbatı, sıfatları, isimleri ve uluhiyyete taalluk eden hususları özlü bir şekilde ortaya koymuştur. Yüce Allâh'ın sıfatlarının isbatı konusunda da Beyhakinin şu sözünü nakletmektedir: "Yüce Allah'ın vasfi ancak Allâh'ın kitabında veya Rasulünün sünnetinde veya ümmetin icma edip, işaret